

Referat fra møte i Tanavassdragets fiskeforvaltning (TF) 15. januar 2021

Møte fra kl. 14.00 – 16.30

Møteleder: John Nystad

Møtende TF medlemmer:

Benn Larsen, Reidar Varsi, Rune Aslaksen, Asbjørn Guttorm, Máret Guhttor, Dan Vidar Rasmus, Steinar Pedersen og Jan Idar Somby

Forfall fra Solveig Boine Nikkinen

Fra administrasjonen:

Hans-Erik Varsi

Saksliste:

Sak 1/2021: Godkjenning av innkalling og saksliste

Sak 2/2021: Forslag til endringer av fiskeregler 2022

Behandling:

Sak 1/2021: Godkjenning av innkalling og saksliste

Innkalling av 12. januar og saksliste enstemmig godkjent

Sak 2: Forslag til endringer av fiskeregler 2022

Saksfremstilling:

Rune Aslaksen krevde den 11. januar om å umiddelbart avholde ekstra TF møte om endringer av fiskeregler som drøftes i norsk/finske forhandler om nye fiskeregler for Tanaelva, gjeldende fra 2022 sesongen.

Rune Aslaksen skriver ved e-post, sitat;

«æ stiller mæ undrende til at reguleringsforslagene som tf her kommer med ikke er behandlet i plenum. tf er ikke orientert med at det forhandles om reguleringene så sendes dette til kld.»

I februar 2020 ble norsk forhandlingsdelegasjon oppnevnt. TF har tre medlemmer i norsk delegasjon, noe som er en mer enn det som er kravet etter Tanaforskriften. For TF deltar John Nystad, Benn Larsen og Reidar Varsi.

De norske delegasjonsmøtene begynte i mars måned, og det er siden avholdt to norske delegasjonsmøter månedlig. Forhandlingene mellom Norge og Finland begynte i juni i fjor,

og det er hittil avholdt fem forhandlingsmøter. TF har hittil deltatt på alle norske møter og ved de forhandlingsmøtene som hittil er avholdt i forbindelse med forhandlingene

Etter at det femte delegasjonsmøtet ble avholdt 8.-9. desember, sendte Klima og miljødepartementet ved delegasjonsleder Oversikt over endringsforslag av 10. desember. På bakgrunn av at oversikten fra norsk delegasjonsleder var på drøftingsstadiet uten innstillinger, valgte TFs forhandlingsmedlemmer å sende, TFs forslag til endringer av fiskereglene, med begrunnelse på hvorfor det foreslås endringer den 16. desember 2020.

Drøfting:

Møtet ble enig om at Rune Aslaksen utarbeider forslag til endringer til TFs forslag av fiskereglene, gjeldende fra 2022 sesongen. Aslaksen sender forslaget til TFs medlemmer i forhandlingsdelegasjon, slik at de har TFs suppleringsforslag til norsk delegasjonsmøte 18. januar.

Vedtak:

Rune Aslaksen utarbeider skriftlig forslag til endringer av fiskereglene gjeldende fra 2022. Forslaget vedtatt.

TFs utvidede krav i forhandlinger med Finland

1. Byrdefordelingen i regulering av fisket.

Byrdefordeling i reguleringene må gjenspeile tanalovene.

Med dagens regulering er fisket overført fra de med sterkest fiskerett til fiskere med lavere fiskerett i vassdraget.

Fra fangstrapportene 2015 og 2017 som er før og etter inngåelsen av avtalen viser dette tydelig. Garnfisket er kraftig regulert i forhold til stangfisket. Dette gjelder både på norsk side og totale fangstene i elva.

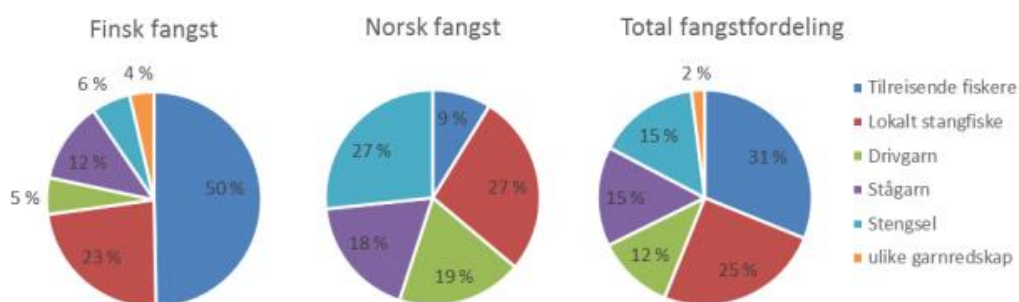


Fig 20: Fangstfordeling fordelt på ulike fiskeredskaper og fiskegrupper på finsk og norsk side, samt samlet sett for Tanavassdraget i 2015.

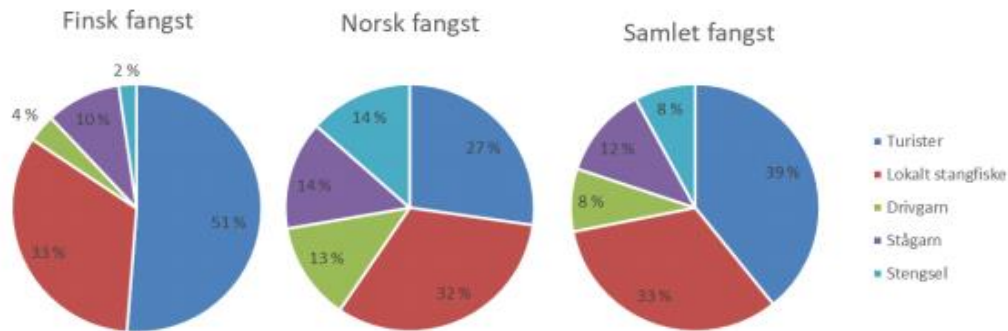


Fig 18: Fangstfordeling basert på vekt fordelt på ulike fiskeredskaper og fiskegrupper på finsk og norsk side, samt samlet sett for Tanavassdraget i 2017.

Ut fra fangs fordelingene kan det virke som om at all regulering er tatt hos garnfiskere, dem med de sterkeste fiskerettighetene i vassdraget.

Dette er diskutert i høyesterettsdommen i 1994 at ikke skal skje.

«Ut fra det jeg har sagt om det vern laksebreveierne har for sin fiskerett i Tanavassdraget, finner jeg det lite tvilsomt at staten ved sin utleie av stangfiskerett må ta hensyn til de fiskeberettigede. Staten kan neppe være berettiget til salg av fiskekort i et slikt omfang at det i virkeligheten innebærer en overføring av fiskerett fra de fiskeberettigede til grupper uten fiskerett.»

Tanaloven av 2014 gjenspeiler dette med å begrense fisket til stangfiskere i §5 siste ledd
«Fiskerett etter første ledd må ikke utøves til fortrensel for de fiskeberettigete etter § 4»

Myndighetene (forhandlings ledelsen) må forholde seg til HR dommen av 1994 og loven om fiskerier i tanavassdraget 2014 med at byrdefordelingene justeres innenfor gjeldene lov og dom.

Fiskereguleringene må ta hensyn til rettsavklaringene som foregår i Norge.

2. Finske hytteiere

I avtalens fiskeregler §2 Grupper av fiskere på grenseelvestrekningen i Finlands del 2 heter det «fiskerettshaver etter lov om fiske § 4, første ledd, punkt 10, som ikke er fast bosatt i Tanavassdragets elvedaler.

Videre heter det i § 5 siste ledd

«En kvote på høyst en tredjedel av døgnfiskekortene som selges i Finland kan reserveres for fiskerettshavere fast bosatt andre steder enn i Tanavassdragets elvedaler som angitt i § 2, andre ledd punkt 2. Kvoten skal fordeles likt på stangfiskekort og båtfiskekort.»

Videre heter det i §8 siste ledd

«For personer nevnt i § 2, andre ledd punkt 2, med fiskekort fra kvoten nevnt i § 5 fjerde ledd, er stangfiske tillatt fra 1. juni til 10. august. Fiskekort for å fiske i perioden 1.- 9. juni kan løses fra kvoten reservert for den første perioden ifølge tabell under § 5.»

Videre heter det §9 andre ledd

«Strandfiskekort gir rett til å bruke én stang. Fiskekortet gjelder i en nærmere angitt fiskesone i den staten hvor strandfiskekortet er kjøpt. Fiskekortet gjelder i ett fiskedøgn som begynner kl. 22 (23) og slutter dagen etter kl. 15 (16). Strandfiskekort fra kvoten

reservert etter § 5, fjerde ledd for personer som er nevnt i § 2, andre ledd punkt 2, gjelder for fiskedøgn som begynner kl. 22 (23) og slutter dagen etter kl. 22 (23).»

Videre heter det i §9 siste ledd

«Ved fiske fra båt mellom kl. 18 (19) og 06 (07) skal det i båten være med en roer som bor fast i Tanadalen (lokal roer). De båtfiskekort som er reservert etter § 5, fjerde ledd for personer nevnt i § 2, andre ledd punkt 2, er unntatt fra denne regelen. I Storfossen-området mellom Boratbokča og Bildanguoika skal det alltid være en lokal roer i båten.»

Turistkvoten på finsk side gir dermed mer fisketrykk enn det norske og er i ubalanse. Tf kan ikke se at norske rettighetshavere har fått kompensert dette i avtalen. Tf krever at kvoten til hytteeierene oppheves og at rettighetsforholdet avklares i Finland. Den evt retten finske hytteeiere har skal dernest ikke gå på bekostning av norsk fiskerett. Når en evt rettsavklaring er gjort skal hytteeierene i tillegg ta sin del av reguleringene slik alle endre grupper har måtte gjøre.

3. Videresalg av fiskekort

TF har registrert at det foregår omfattende videresalg av fiskekort på finske fiskekort. Fiskekortet splittes også i 2 halvdøgnskort noe som gir et mer effektivt fiske. Iht gjeldene avtalen (§9 i fiskereglene) beskrives fiskekortet som personlig og kan ikke tolkes på annen måte at dette ikke kan videreselges. Tf krevet at det presiseres i forhandlingene at denne praksisen opphører og at landene forholder seg til dette punktet. Det har heller ikke i tidligere avtaler vert mulig å videresalg av fiskekortene. Det er rettighetshavere som skal sitte igjen med evt overskudd av fiskekortsalget ikke fiskekort spekulantene.

4. Fiskeregler §21 Stengsel.

I avtalen heter det

«I tverrstengsel, ledestengsel og ledegarn kan det ellers bare brukes ris, garn, eller grunder med ris eller garn. Når det brukes garn i slike ledeanordninger, skal maskevidden være enten maksimalt 40 mm eller minst 150 mm. Det er forbudt å bruke garn av et gjennomsiktig materiale som monofilament nylon»

I senere avtaler er dette endret til

«I tverrstengsel, ledestengsel og ledegarn kan det ellers bare brukes ris, garn, eller grunder med ris eller garn. Når det brukes garn i slike ledeanordninger, skal maskevidden være minst 58 mm, og det er kun tillatt å benytte tråd av spunnet nylon (tråd med enkeltfilamenter som er 8 denier eller tynnere) som er minst 1,1 mm tykk (210/8x3, norsk tråd nr. 8).»

Tidligere kunne «gamle krokarn» brukes til ledestengsel og ledegarn. Med de nye reglene gjør at krokarnene ikke kan gjenbrukes til formålet. Vi har ikke fått god begrunnelse for denne endringen, men dersom begrunnelsen er at tverrgarnene skulle fiske så er dette feil. Et oppspenn garn fisker ikke. Dersom det mot formodning skulle fanges fisk i tverrstengsel eller i noen andre ledegarn er stengselet satt feil og fisker dermed ikke effektivt. Tf krever at den gamle ordningen tilbakeføres slik at gamle krokarn kan gjenbrukes. Dette er også en miljøvennlig gevinst i dette.